

การศึกษาและพัฒนาเลือกชุมชนหมู่บ้านเสม็ดงาม ผสานเทคนิคการพิมพ์ดิจิทัล

สู่การออกแบบ เครื่องตกแต่งแฟชั่น

Education and Development of Reed Mats in Samed Ngam Village

Community Combining Digital Printing Techniques to the of Fashion Accessories

ภัทรชัย พันธุ์พานิช*กรกมล คำสุข*นัตดาวดี บุญญะเดช*

วิทยาลัยอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*

Pattarachai Panpanit *Koraklod Kumsuok *Naddawadee Boonyadacho

College of Creative Industry ,Srinakharinwirot University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์เครื่องตกแต่งแฟชั่นโดยเริ่มจากการศึกษาภาคเอกสาร และ การ สัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ทางแฟชั่นและลายพิมพ์ การศึกษาอัตลักษณ์การทอเลือกกันทอ ของชุมชนหมู่บ้านเสม็ดงาม และ ชุมชน สถานที่ท่องเที่ยวโดยรอบ การทดลองขึ้นตัวอย่างเพื่อศึกษาเทคนิควิธีการออกแบบ และ การปรับใช้ให้เข้ากับเครื่องตกแต่งแฟชั่นโดยกระบวนการเริ่มจาก 1.การประชุมกลุ่มเพื่อทราบถึงจุดประสงค์ของแนวคิด 2.สืบค้นข้อมูลการศึกษาผลิตภัณฑ์เครื่องตกแต่งแฟชั่น 3.ศึกษาเทรนด์การออกแบบแนวโน้ม ทิศทางของการออกแบบแฟชั่นปี 2022-2023 เพื่อใช้ในการออกแบบ 4.ศึกษา องค์ประกอบของการทอเลือกกันทอ การผสมผสานวัสดุใหม่ๆ การให้สีการแนวคิดการออกแบบ 5.สร้างคำสำคัญและกรอบแนวคิดการวิจัยสำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องตกแต่งแฟชั่นที่ผสานลายพิมพ์ดิจิทัล 6.ออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องตกแต่งแฟชั่นโดยใช้แรงบันดาลใจจากการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลจริง เพื่อให้สอดคล้องกับคำสำคัญและกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ 7.ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญประชุม เพื่อวิเคราะห์และนำเสนอแนวคิดการออกแบบ ผลการวิจัยแบ่งออกเป็นดังนี้ อัตลักษณ์ของชุมชนเสม็ดงามที่นำมาสร้างลายพิมพ์ โดยการศึกษารูปแบบของสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน,วิถีชีวิต,การทอเลือก,สถานที่โดยรอบใกล้เคียงชุมชน, รูปทรงจากธรรมชาติอื่นๆเช่น หิน,ต้นไม้ และดอกไม้ โดยนำมาเป็นต้นแบบสำหรับการร่างภาพออกแบบและปรับใช้สู่กระบวนการต่างๆที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่2 การผสมผสานทิศทางและแนวโน้มของแฟชั่นในอนาคตจากเทรนด์การออกแบบปี 2022-2023 ให้เข้ากับการออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องตกแต่งแฟชั่น ผลการศึกษาและพัฒนาเลือกชุมชนหมู่บ้านเสม็ดงาม ผสานเทคนิคการพิมพ์ดิจิทัล สู่การออกแบบ เครื่องตกแต่งแฟชั่น พบว่าสามารถออกแบบสินค้าประเภทเครื่องตกแต่งแฟชั่น ผสานลายพิมพ์ดิจิทัล ได้ผลเป็นที่น่าพึงพอใจ ลายพิมพ์ที่พิมพ์ไปบนเลือกที่พัฒนาด้วยการผสมผสานวัสดุประเภทอื่นๆที่

ทดลองไป ผลสรุปว่าเส้นใยสังเคราะห์มีการติดของสีพิมพ์ได้ถึง 100 เปอร์เซ็นต์ทำให้การทำวิจัยในครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ และควรต่อยอดผลิตภัณฑ์อื่นๆ ไปสู่ช่องทางการจำหน่ายจริงต่อยอดสู่การสร้างแบรนด์กระจายรายได้สู่ชุมชน สร้างองค์ความรู้ใหม่ และยังสร้างกลุ่มลูกค้าตามกระแสของปัจจุบันหลังการเกิดการแพร่ระบาดของไวรัส Covid-19 เนื่องจากมีความสวยงามและได้มีความสร้างสรรค์ให้กับสื่อของชุมชนในทิศทางของอุตสาหกรรมแฟชั่น

คำสำคัญ : สื่อกจันทบูร, การพิมพ์ดิจิทัล, เครื่องตกแต่งแฟชั่น Abstract

Abstract

This aims of this research are the creation of fashion accessories, with a documentary study and interviews with fashion and print design experts and a study of the identity of Chanthaboon reed mat weaving in a Samed Ngam village community and tourist attractions. An experimental sample was used to study the techniques, design methods and fashion accessory adaptations: (1) group meetings to identify the idea; (2) to search for information on fashion accessory products; (3) to study fashion design trends from 2022-2023; (4) to study the elements of Chanthabru reed mat weaving and new material coloring design ideas; (5) to create keywords and research conceptual frameworks to design digitally-embossed fashion accessories; (6) to design fashion accessory products using inspiration from field trips to study real data consistent with key words and the conceptual framework; and (7) to consult an expert to analyze and present design ideas. The results of the research were as follows: the identity of the Samed Ngam community is to create prints by studying the patterns of tourist attractions, the way of life, the weaving of reed mats, places in the community, and rocks, trees and flowers, as models for sketching designs. The combination of 2022-2023 and future fashion trends with fashion accessory product design. The results of the study and the development of reed mats in the Samed Ngam village community by combining digital printing techniques to design fashion accessories. It was found that the ability to design products in the category of fashion accessories with digital printing were satisfactory. The prints on reed mats were developed by combining woven materials. It was concluded that synthetic fibers had 100% adherence of the printed color, making this research successful. It should be extended to other products to actual distribution channels, building a brand, distributing income to the community and creating knowledge. It also creates customer groups according to current trends after the COVID-19 pandemic because of the beauty and of the reed mats and in the direction of the fashion industry.

Keywords: Chantaboon reed mat, Digital printing, Fashion accessories

บทนำ

การแพร่เชื้อของโรคระบาด covid-19 ส่งผลกระทบให้รายได้และการท่องเที่ยว การส่งออก ซึ่งเป็นรายได้ที่สำคัญของประเทศ ได้ชะลอตัวลง ทำให้ผู้ประกอบการ ชาวบ้าน หรือประชาชนทั่วไปนั้นต่างเดือดร้อนจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสในครั้งนี้ งานหัตถกรรมไทยเป็นอีกหนึ่งสิ่งที่เป็นแผนการส่งออกของประเทศ เพื่อเป็นการยกระดับเศรษฐกิจที่สามารถสร้างรากฐาน และ เศรษฐกิจ ให้กับ ชุมชน และ ชาวบ้าน โครงการฟื้นฟูหลังการแพร่เชื้อของโรคระบาด covid-19 เป็นอีกหนึ่งยุทธศาสตร์ และ โอกาส ที่จะฟื้นฟูเศรษฐกิจให้กับประเทศอย่างยั่งยืน หนึ่งในนั้นจาก ามเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนเพื่อแผนงาน ที่ชื่อว่า แผนงานสร้างคว 3 กระจายความเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาค ซึ่งให้ความสำคัญกับการเพิ่มศักยภาพของ ผลิตภัณฑ์ชาวบ้าน การค้า การเพิ่มมูลค่า การผลิต ครอบคลุมถึงการเกษตร อุตสาหกรรม และส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน รัฐบาลได้มุ่งปรับโครงสร้างการผลิตสู่การเพิ่มคุณค่าของสินค้าและบริการ จากการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทุนทางวัฒนธรรม ซึ่งถือเป็นการให้ความสำคัญกับจุดแข็งและข้อได้เปรียบด้านความ หลากหลายทางวัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของประเทศ พร้อมทั้งสนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างสาขาการผลิต เพื่อให้มูลค่าการผลิตสูงขึ้น

การทอเสื่ออกเป็นงานหัตถกรรมไทยแขนงหนึ่งที่มีการสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษ สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ในอดีตการทอเสื่ออกนั้นเป็นงานที่ผู้หญิงทุกครัวเรือนจะสามารถเรียนรู้และปฏิบัติกันได้ มีการพัฒนาทั้งรูปแบบการทอ เทคนิควิธีการรวมถึงกระบวนการต่างๆ ที่ทำให้ผ้าที่ตนเองทอนั้นมีความสวยงามและเกิดเป็นอาชีพได้ปัจจุบันผ้าทอถูกจำแนกออกเป็นหลากหลายชนิดแล้วแต่ภูมิภาคแต่จะพบเห็นได้มากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ที่นิยมทำเกษตรกรรมและมีต้นกกปริมาณมาก มีการทำเป็นอาชีพที่ (อีสาน) ปลุกเป็นกลุ่มแม่บ้านหรือกลุ่มผู้รักโดยเฉพาะกรรมวิธีการทอเสื่ออกจะมีความประณีตละเอียดอ่อน และยังต้องใช้ความสามารถที่สะสมมา ลวดลายที่เกิดบนเสื่ออกที่ทอจะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและมีชื่อเรียกเฉพาะ ความยากง่ายของลายจะขึ้นอยู่กับวิธีการเลือกลายทอ หรือ ความต้องการของลูกค้า ซึ่งลายเหล่านั้นอาจมีมาตั้งแต่บรรพบุรุษ หรือเพิ่งเกิดขึ้นใหม่ จึงจำเป็นต้องใช้ผู้ที่มีความสามารถขั้นสูงมาทำการทอให้ เสื่ออกนอกจากจะนำมาปูพื้น สำหรับ นั่งหรือทำกิจกรรมต่างๆ แล้วยังสามารถนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการ ประกอบพิธีทางศาสนา ของขวัญ หรือไว้สำหรับการต้อนรับในงานสำคัญต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน เช่นการนำมาต้อนรับแขกผู้มาเยี่ยมเยียน การแสดงโชว์ทั้งในประเทศไทย และ ระดับนานาชาติ วัสดุหลักของชุมชนคือ ต้นกก ใบยาวเรียวยาวสีเขียวที่ตัดจากพื้นที่ชุ่มน้ำถูกมัดเรียงรายผืนแดดก่อนจะถูกนำมาใช้ถักทอเป็น วัตถุเพื่อใช้ในครัวเรือน โดยต้นกก ของจังหวัด ”เสื่อ “นทพรมีคุณสมบัติพิเศษที่เหนียวกว่า กก ทั่วไป คือ เป็นกกที่ขึ้นอยู่บริเวณน้ำกร่อยซึ่งมีคุณสมบัติพิเศษคือ มีเส้นใยที่ (ที่แถบชายฝั่ง) กระทรวงวัฒนธรรม) เหนียว แข็งแรง เมื่อนำมาทอเป็นเสื่อแล้ว จะทำให้เสื่อมีความทนทานแข็งแรง,องค์ความรู้ทางวัฒนธรรม,สินค้าทางวัฒนธรรม,2561โดยทางชุมชนมีกระบวนการวิธีต่างๆในการพัฒนาของการทอเสื่อ ทำ (ให้เกิดเป็นรายได้ในชุมชนซึ่งเป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการสร้างรายได้

ในยุค New Normal ทางรัฐบาลมีการช่วยการส่งเสริมให้งานหัตถกรรมพื้นบ้านไทย อย่างเช่นการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรในรูปแบบของการโปรโมทและจัดกิจกรรมส่งเสริมสู่สากลเพื่อให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว,ผู้ที่ให้ความสนใจ,ผู้ประกอบการด้านต่างๆ กลุ่มผู้ลงทุนจากต่างประเทศ,รวมถึงปัจจุบันงานหัตถกรรมฝีมือยังเป็นที่ยอมรับในหมู่คนไทยเองด้วยกันด้วย มีการประยุกต์วัสดุใหม่ๆหรือการทอใหม่ๆเพื่อปรับให้เข้ากับสังคม

ปัจจุบันตามความต้องการเช่นการนำวัสดุจากธรรมชาติมาสร้างมูลค่าทำให้สวยงาม หรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ ด้วยทุกสิ่งทุกอย่างมาเป็นทรัพยากรในประเทศที่เอื้ออำนวยให้นักแบบหรือผู้ที่สนใจได้เกิดกระบวนการคิดพัฒนาให้ เลือก สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มขึ้นได้ จากการลงและสัมภาษณ์ คุณมะลิ เพชรกุล ผู้ดูแลและผู้เชี่ยวชาญการทอเสื้อ ของชุมชน ได้พูดถึงปัญหาต่างๆเช่นการย้อมสี หรือ การตากสี สามารถทำได้แค่ในช่วงต้นปีในช่วงเอน มกราคม ถึง เมษายนเท่านั้น เมื่อเข้าสู่เดือนพฤษภาคมเป็นต้นไปเข้าสู่ฤดูฝน และ หนาว ของไทย ไม่สามารถทำการย้อมสี หรือตากกก ได้ทำให้เสียโอกาสในการทอเสื้อเพิ่มได้เพราะปัญหาจำกัดของลายกกที่ใช้ทอ ผสมกับปัญหาทาง เศรษฐกิจที่ชะลอตัวทำให้ผู้คนเริ่มรู้จักเลือกของชุมชนมากขึ้น สินค้าจึงไม่ถูกพัฒนาไปในทางรูปแบบใหม่ๆด้วย เหตุนี้ผู้วิจัยจึงศึกษาและวิจัยเพื่อสร้าง แนวทางให้เห็นถึงความสำคัญของภูมิปัญญาของไทยเพื่อให้สืบต่อไป และ สร้างมูลค่า นำองค์ความรู้ที่มีในด้านการออกแบบถ่ายทอดกับชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบของเครื่องตกแต่ง แพชั่น โดยเทคนิคในการทดลองคือการนำเลือกของชุมชนที่ไม่สามารถทอขึ้นลายหรือสีต่างๆได้ มาทำการพิมพ์ ในรูปแบบดิจิทัล ลวดลายต่างๆ ถูกออกแบบจาก จุดเด่นของชุมชน เช่นวิถีชีวิต หรืออัตลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ ผสมผสานเข้ากับเทรนด์การออกแบบจาก WGSN ฤดูร้อน ปี2022และพัฒนารูปแบบเครื่องตกแต่งแพชั่นร่วมกัน เพื่อให้พื้นที่ยังคงสืบทอดภูมิปัญญาการทอเลือกต่อไป ทำให้ตรงความต้องการกลุ่มลูกค้าตามยุคสมัยนั้นๆ โดยไม่ กระทบถึงภูมิปัญญาการทอเลือกที่สืบทอดกันมา

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์งานหัตถกรรมการทอเลือก
2. เพื่อวิเคราะห์กระบวนการทอ เทคนิค มาเป็นแนวทางกระบวนการสร้างสรรค์ เครื่องตกแต่งแพชั่น
- 3 เพื่อพัฒนาต้นแบบเครื่องตกแต่งแพชั่นจากเลือก ผสมผสานด้วยเทคนิคการพิมพ์ดิจิทัล ส่งเสริมรายได้สู่ ชุมชนด้วยนวัตกรรมรูปแบบใหม่

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

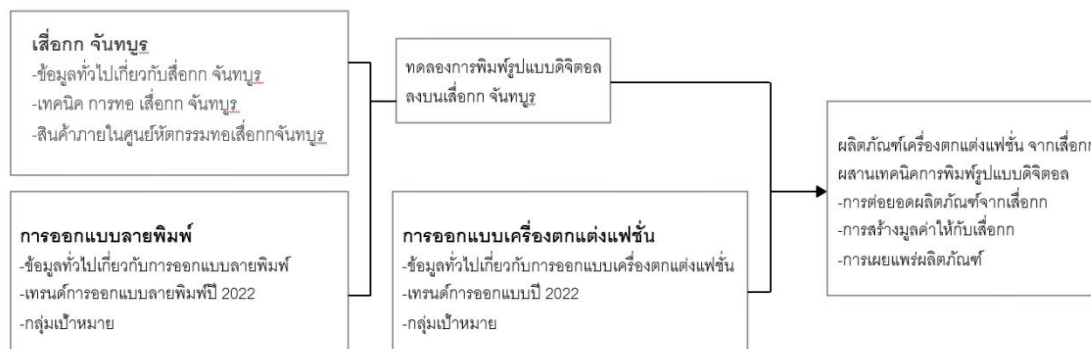
1. เลือกจันทบุรี หมายถึง เลือก ของชุมชนหมู่บ้านเสม็ดงาม จังหวัดจันทบุรี ที่ผ่านกระบวนการทดลองทอ และทดลองเทคนิคต่างๆที่สามารถนำมาทำการ พิมพ์ด้วยระบบการพิมพ์แบบดิจิทัล
2. การพิมพ์ดิจิทัล หมายถึง รูปแบบการออกแบบลวดลายและการพิมพ์ด้วยเทคโนโลยีที่พิมพ์ลงบนเลือก เพื่อให้สอดคล้องตามเทรนด์การออกแบบปี 2022 และกลุ่มเป้าหมาย โดยลวดลายที่ออกแบบจะต้องมีการ สอดแทรกวิถีชีวิตของชุมชน ผสมผสานอัตลักษณ์ของชุมชน ให้มีความสำคัญต่อกระบวนการ สร้างสรรค์
3. เครื่องตกแต่งแพชั่น หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีการออกแบบโดยใช้เลือก จันทบุรี ที่ผ่านกระบวนการพิมพ์ใน รูปแบบดิจิทัล ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับ การนำไปใช้แปรรูปสู่ผลิตภัณฑ์แพชั่น และเป็นต้นแบบให้กับชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่ม โดยมีรูปแบบของการออกแบบตามเทรนด์ในปัจจุบัน หนึ่งคอลเล็กชั่น ประกอบด้วย กระเป๋า สะพาย กระเป๋าถือ กระเป๋าสำหรับใส่ธนบัตร

กรอบแนวคิดการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ จึงจำเป็นต้องใช้กรอบแนวความคิดมาเป็นเครื่องมือในการ นำไปสู่การ วิเคราะห์ซึ่งประกอบไปด้วย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับเลือก จันทบุรีประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป เทคนิค การทอ สินค้าภายในศูนย์ฯ

2. ทฤษฎีทางด้านการออกแบบและทฤษฎีที่เหมาะสมสำหรับการออกแบบลายพิมพ์
3. ทฤษฎีทางด้านการออกแบบและทฤษฎีที่เหมาะสมสำหรับการออกแบบเครื่องตกแต่งแพคเกจ

ที่มา : ภัทรชัย พันธุ์พานิช

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยการศึกษาและพัฒนาเลือกชุมชนหมู่บ้านเสม็ดงาม ผสานเทคนิคการพิมพ์ดิจิทัลสู่การออกแบบเครื่องตกแต่งแพคเกจ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
2. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างข้อกำหนดในการออกแบบ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมโดยการค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การทดลอง การสัมภาษณ์ มาจัดกระบวนการทำและวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลประเภททุติยภูมิจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาข้อมูล ในเรื่องดังต่อไปนี้
 - 1.1 ศึกษาข้อมูลข้อมูลและคุณสมบัติ เลือกจันทบุรี
 - ศึกษากระบวนการผลิตและนำไปใช้ 1.2
 - ศึกษาข้อมูลและคุณสมบัติ การพัฒนา หรือ การประยุกต์ วัสดุจากวัสดุธรรมชาติ 1.3
 - 1.4 ศึกษาข้อมูลด้านการออกแบบลายพิมพ์
 - 1.5 ศึกษาข้อมูลด้านการออกแบบและเทคนิคเครื่องตกแต่งแพคเกจ
 - 1.6 ศึกษาข้อมูลด้านการตลาด
2. ทดลองการทอเลือก และ ผสานลายพิมพ์ลงบนเลือก โดยมีขอบเขตดังนี้
 - 2.1 การทดลองทอเลือกด้วยขนาดเส้นกนกที่เล็ก

2.2 การทดลองความทนทานของวัสดุ

2.3 การทดลองพิมพ์ลายลงบนเสื้อก

2.4 การแปรรูปในระบบอุตสาหกรรม

3. ศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในด้านวัสดุ, ด้านการออกแบบและ ด้านการตลาด

4. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ศึกษาเพื่อสร้างแนวทางในการออกแบบ

5. ออกแบบร่างเครื่องตกแต่งแฟชั่นแฟชั่นเป็นคอลเลคชั่น จำนวน 5 คอลเลคชั่น ในคอลเลคชั่น ประกอบด้วย กระเป๋าสี ธนาบัติ กระเป๋าสะพาย กระเป๋าคู่ และ รองเท้า

6. สร้างแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญในการเลือกคอลเลคชั่นผลิตภัณฑ์แฟชั่น 1 คอลเลคชั่นจาก 5 คอลเลคชั่น เพื่อผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์

7. นำผลข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์สำหรับการสร้างชิ้นงาน ต้นแบบ

8. ผลิตต้นแบบเครื่องตกแต่งแฟชั่น 1 คอลเลคชั่น

9. สร้างแบบประเมินสำหรับกลุ่มเป้าหมายในการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อ ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

10. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

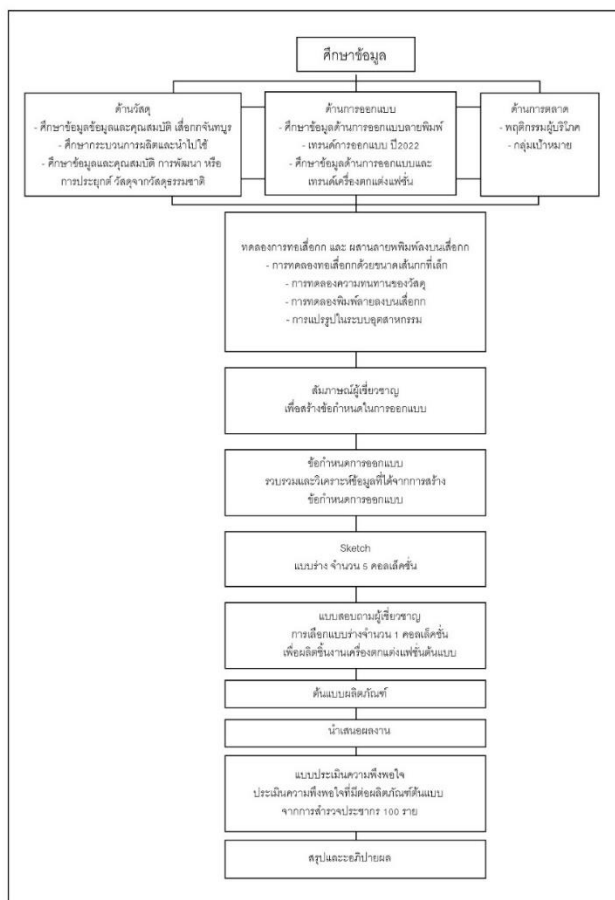
กิจกรรมที่ 1 การทดลองวัสดุจากต้นกก การทดลองวัสดุต้นกกเลือกใช้ขนาดของเส้นกก ธรรมชาติในการ ทดลอง เนื่องจากคุณสมบัติการทอที่แตกต่างกันสามารถดูคุณสมบัติการทอ โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากเส้นกกที่สามารถหาซื้อได้ทั่วไป โดยนำมาเปรียบเทียบคุณสมบัติก่อนและหลังการ ทดลองด้วยขนาดของเส้นกกที่เล็กของชุมชนหมู่บ้านเสม็ดงาม

กิจกรรมที่ 2 การสร้างข้อกำหนดในการออกแบบ

1. สร้างข้อกำหนดในการออกแบบโดยการสร้างแบบสอบถามสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญใน 3 ประเด็น คือ 1. การพัฒนาการทอเสื้อกกชุมชนหมู่บ้านเสม็ดงาม 2. การออกแบบเครื่องตกแต่งแฟชั่นจากเสื้อกก ผสานเทคนิคลายพิมพ์ดิจิทัล 3. การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายของเครื่องตกแต่งแฟชั่นจากเสื้อกกผสานเทคนิคการ พิมพ์ดิจิทัล

2. การเลือกแบบร่างเพื่อสร้างชิ้นงานต้นแบบระยะที่ 3 การเลือกแบบร่าง เครื่องตกแต่ง แฟชั่นจากเสื้อกกผสานเทคนิคลายพิมพ์ดิจิทัล

กิจกรรมที่ 3 ความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบ การทำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อ ต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องตกแต่งแฟชั่น

ที่มา : ภัทรชัย พันธุ์พาณิชย์

ผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางการวิจัย เรื่อง การศึกษาและพัฒนาเสื่อกกชุมชนหมู่บ้านเสม็ดงาม ผสานเทคนิคการพิมพ์ดิจิทัลสู่การออกแบบเครื่องตกแต่งแฟชั่น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางการวิจัย เรื่องการศึกษาและพัฒนาเสื่อกกชุมชนหมู่บ้านเสม็ดงาม ผสานเทคนิคการพิมพ์ดิจิทัลสู่การออกแบบเครื่องตกแต่งแฟชั่น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอเป็นลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การทดลองวัสดุเส้นกก ผสมผสานกับวัสดุอื่นๆ

ศึกษาคุณสมบัติของเส้นกกจันทบูร นำมาผสมผสานกับวัสดุอื่นๆที่มีความหลากหลาย เช่น ไหมพรม, เชือกหนัง, เชือกปอ, เชือกป่าน โดยวิธีการทอลายลงบนเสื่อกกขนาดด้วยวัสดุต่างๆ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเสื่อกกแต่ละแบบและลาย คุณสมบัติทั้งก่อนและหลังการพิมพ์ พัฒนาเทคนิคต่อยอดอื่นๆจากวัสดุเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมต่อกลุ่มเป้าหมายมากที่สุดในช่วงขั้นตอนต่อไป

ตอนที่ 2 การสร้างข้อกำหนดในการออกแบบ

วิเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในงานวิจัยจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านลายพิมพ์, ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องตกแต่งแพชั่นและผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด สำหรับเลือกแบบลายทอ, ลายพิมพ์ และแบบเครื่องตกแต่งแพชั่น ว่ามีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายมากที่สุดและสร้าง ข้อกำหนดในการออกแบบ เพื่อออกแบบคอลเลคชั่น เครื่องตกแต่งแพชั่นจากเสื้อกั๊กสานลายพิมพ์ดิจิตอล จำนวน 5 คอลเลคชั่น และคัดเลือกคอลเลคชั่นที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด 1 คอลเลคชั่นเพื่อนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

1. สร้างข้อกำหนดในการออกแบบโดยการสร้างแบบสอบถามสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ใน 3 ประเด็น

၁၂၀

- 1.1 การพัฒนาวัสดุจากเส้นกก
- 1.2 การออกแบบเครื่องตกแต่งแพ้นจากเสื่อกก ผสานลายพิมพ์ดิจิทัล
- 1.3 การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายของผลิตภัณฑ์เครื่องตกแต่งแพ้นจากเสื่อกก ผสานลาย

พิมพ์ดีดจิตอล

2. การเลือกแบบร่างเพื่อสร้างชิ้นงานต้นแบบ

ตอนที่ ความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบ 3

การวิเคราะห์ประเมินผลความพึงพอใจจากผู้บริโภคที่มีต่อเครื่องตากแห้งแพนจากเปลือก ผสานลายพิมพ์ดิจิทัล โดยสำรวจความคิดเห็นในเกณฑ์ด้านการผลิต, การออกแบบ, การใช้สอย และการตลาด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่1 เบื้องต้นผู้วิจัยได้ทำการทดลองการทอเส้นกกจันทบูร นำมาผสมผสานกับวัสดุอื่นๆที่มีความหลากหลาย เช่น ไหมพรม, เชือกหนัง, เชือกปอ, เชือกป่าน โดยวิธีการทอลายลงบนสื่อกกด้วยวัสดุต่างๆ เพื่อเปรียบเทียบคุณสมบัติในด้านข้อดี ข้อเสียของแต่ละแบบ กำหนดสีและลวดลายจากการสร้าง Mood Borad การสร้าง Concept : Inspiration เพื่อนำผลที่ได้ร่วมพิจารณา ผลการทดลองผสมผสานเส้นกร่วมกับวัสดุอื่นได้ออกมาตามกระบวนการได้ดังนี้

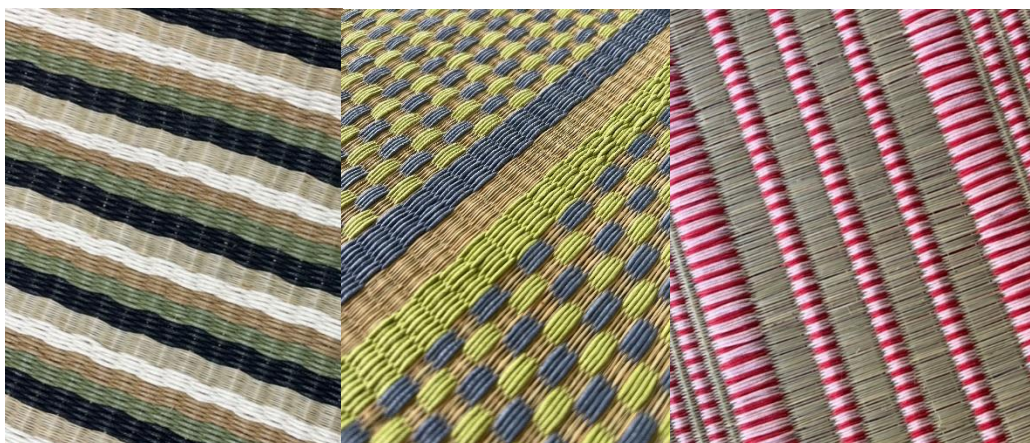
ภาพประกอบ 3 Mood Borad การสร้าง Concept : Inspiration

ที่มา : ภัทรชัย พันธุ์พานิช

ภาพประกอบ 4 การทอเส้นกกจันทบูร รวมกับไหมพรม

ที่มา : ภัทรชัย พันธุ์พานิช

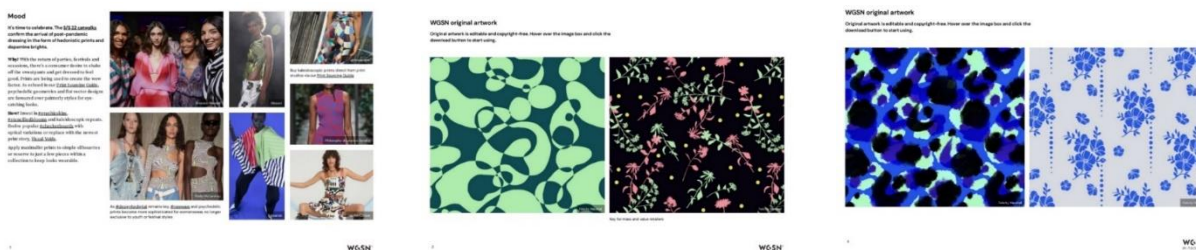
ภาพประกอบ 5 การทอเส้นกกจันทบูร รวมกับไหมพรม, เชือกปอ, เชือกป่าน และ เชือกหนัง
ที่มา : ภัทรชัย พันธุ์พานิช

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองการทอเส้นกกจันทบูร นำมาผสมผสานกับวัสดุอื่น ๆ ที่มีความหลากหลาย เช่น ไหมพรม, เชือกหนัง, เชือกปอ, เชือกป่าน ร่วมกับชาวบ้านในชุมชน โดยวิธีการทอลายลงบนเสื่อกกด้วยวัสดุต่างๆพบว่ามี ความสวยงามและสร้าง Texture ได้อีกมิติหนึ่งของการสัมผัสและเป็นที่น่าพึงพอใจของชาวบ้านและผู้พบเห็น สามารถสร้างการทอที่มีการผสมผสานวัสดุอื่นๆได้อย่างลงตัว

องค์ความรู้ที่ได้จากการสืบค้นข้อมูลศึกษาเทรนด์การออกแบบแนวโน้มทิศทางการออกแบบลายพิมพ์

ตอนที่2 การออกแบบเครื่องตกแต่งแฟชั่นจากเสื้อก ก ผสานลายพิมพ์ดิจิทัล

เทรนด์การออกแบบลายพิมพ์ Spring Summer 2022

ภาพประกอบ6,7,8 เทรนด์การออกแบบลายพิมพ์ Spring Summer 2022

ที่มา : <https://www.wgsn.com/fashion/>

กราฟฟิกเน้นความสนุกสนาน เป็นการเฉลิมฉลองสีสันสดใส มีการใช้ลายพิมพ์บอกเล่าเรื่องราว มีการใช้รูปแบบที่ดึงดูดสายตา ไม่เน้นรูปทรงแบบชัดเจนจนคล้ายภาพถ่ายจนมากเกินไปหลังการเกิดโรคระบาด ลายพิมพ์จะสื่อถึงการเฉลิมฉลองมากขึ้น การสร้างลายภาพพิมพ์จะต้องมีความเย้ายวน แต่งตากจากปีที่แล้วที่จะเน้นลายพิมพ์ทางศิลปะ รูปทรงเรขาคณิต เส้น หรือ จุด จะนำมาใช้ในเทคนิคที่ลวกและดึงดูดสายตา ให้สิ่งหนึ่งเห็นเป็นอีกสิ่ง เพื่อความยั่งยืนของการพิมพ์ ในขณะที่เดียวกันลายพิมพ์สามารถนำมาใช้ทั้งในการออกแบบเสื้อผ้า หรือ เครื่องตกแต่งแฟชั่นได้ เน้นไปทางสตรี เพื่อมอบความสนุกต่างๆผ่านลายพิมพ์ลายดอกไม้ยังคงมีความนิยมในเทรนด์การออกแบบลายพิมพ์ จะเน้นการใช้โทนสีเดียว หรือสลับกัน จัดเรียงในรูปแบบเดิม หรือ มีการใช้ลายพิมพ์เป็นลายแพทเทิร์น ยังคงไปด้วยความสนุกและสีสันที่ดูสดใส (Watkins, 2021)

องค์ความรู้ที่ได้จากการสืบค้นข้อมูลศึกษาเทรนด์การออกแบบแนวโน้มทิศทางการออกแบบเครื่องตกแต่งแฟชั่น

แนวคิดการออกแบบ

กระบวนการสร้างข้อกำหนดการออกแบบในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลแนวทางการออกแบบจาก WGSN ในช่วง Spring/Summer ปี 2022 ในด้านรูปแบบเครื่องตกแต่งแฟชั่น อันประกอบด้วยด้านเครื่องตกแต่ง ด้านกระเป๋า ด้านรองเท้าและศึกษาแนวทางการออกแบบใน ด้านทิศทางของสีที่เป็นเทรนด์เพื่อสร้างให้งานออกแบบในงานวิจัยมีรูปแบบที่ทันสมัยและสร้าง ความโดดเด่นของวัสดุในงานวิจัย

1. เทรนด์รูปแบบเครื่องตกแต่งแฟชั่น

1.1 เทรนด์รูปแบบกระเป๋า

เทรนด์รูปแบบกระเป๋าโดย WGSN ช่วง Spring/Summer 2022 ของผู้หญิง จะเน้นไปทาง กระเป๋าสะพายไหล่ทรง Bucket และ ทรงถืออย่าง Tote , มีการใช้วัสดุทางธรรมชาติ และงานฝีมือมาใช้ในการ

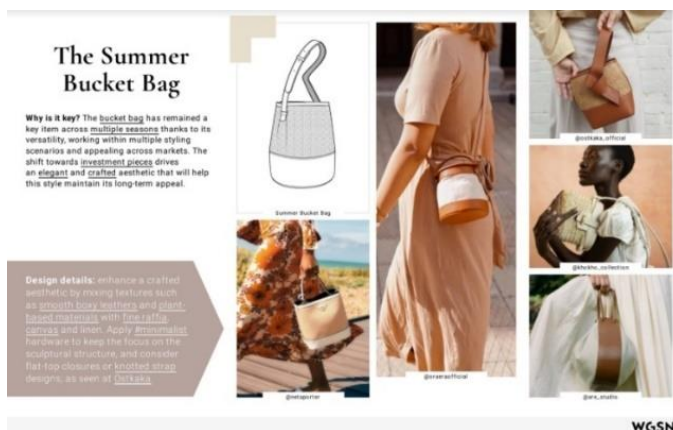
งานออกแบบ เช่น งานจักสาน งานถัก หรือ ปัก , สีที่ใช้นั้นความสดใส กระเป๋าในเทรนด์นี้อาจจะมีการใช้ลวดลายจากการพิมพ์ หรือ ทำลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ไม่ซ้ำแบบใคร)WGSN, 2021)

ภาพประกอบ9,10 เทรนด์รูปแบบกระเป๋า

ที่มา :<https://www.wgsn.com/fashion/>

กระเป๋าทรงถืออย่าง Tote , มีการใช้วัสดุทางธรรมชาติ และงานฝีมือมาใช้ในการออกแบบ ผสมผสานกับวัสดุอื่น ให้กลืนอายทะเล ในช่วงพักผ่อนในฤดูร้อน

ภาพประกอบ11 เทรนด์รูปแบบกระเป๋า The summer Bucket Bag

ที่มา :<https://www.wgsn.com/fashion/>

กระเป๋าทรงสะพายบ่าอย่างทรง Bucket ก็เป็นอีก ไอเทมที่มาคู่กันกับทรง 1Tote มีการใช้สีให้สอดคล้องกับธรรมชาติ หรือ Earth Tone มาใช้ในการออกแบบ (Key Items Fashion S/S 22, 2021)

จากการรวบรวมข้อมูลต่างๆที่ได้ทำการศึกษามานั้น ทั้งการสืบค้นข้อมูลผลิตภัณฑ์เครื่องตกแต่งแฟชั่น และศึกษาเทรนด์การออกแบบแนวโน้มทิศทางการออกแบบลายพิมพ์ 2022-2023 และ สืบค้นข้อมูลแรงบันดาลใจองค์ประกอบของ อัตลักษณ์ของชุมชนสมัยงานและบริเวณใกล้เคียง ในแง่ของสุนทรียศาสตร์ ผู้วิจัยได้เข้าทำการศึกษา เกี่ยวกับการออกแบบเครื่องตกแต่งแฟชั่น ได้ ทำการ ออกแบบลวดลาย สี และจัดวางองค์ประกอบลาย

พิมพ์สู่ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านแพชั่น โดยทำ การออกแบบทั้งหมด จำนวน 5 ลาย แต่ละลายมีรูปแบบสีที่แตกต่างกันออกไปโดยมีการสร้าง Mood Borad การสร้าง Concept : Inspiration ในการออกแบบลายพิมพ์

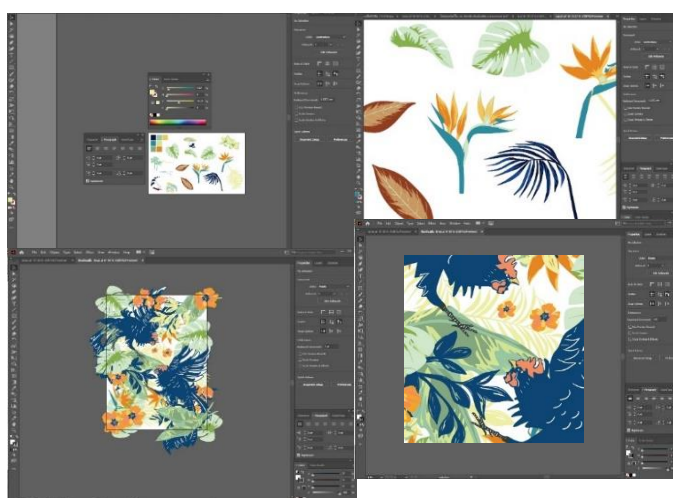

ภาพประกอบ 12 Mood Borad การสร้าง Concept : Inspiration สำหรับการสร้างลายพิมพ์
ที่มา : ภัทรชัย พันธุ์พาณิชย์

1. ผู้วิจัยได้มีการออกแบบลายพิมพ์หลัก และ ลายพิมพ์ประกอบมีสิ่งที่เกี่ยวข้องในชุมชนเพื่อแสดงถึงอัตลักษณ์ของชุมชนเอาไว้

2. ออกแบบลายพิมพ์ดิจิทัลแบบประยุกต์ที่มีความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชน เพื่อใช้ร่วมสำหรับเครื่องตกแต่งแพชั่น โดยใช้องค์ประกอบหลายๆ ส่วนในชุมชนหมู่บ้านเสม็ดงาม จังหวัดจันทบุรี มาออกแบบเป็นลายใหม่ เพื่อให้มีความหลากหลายในการนำไปใช้งาน

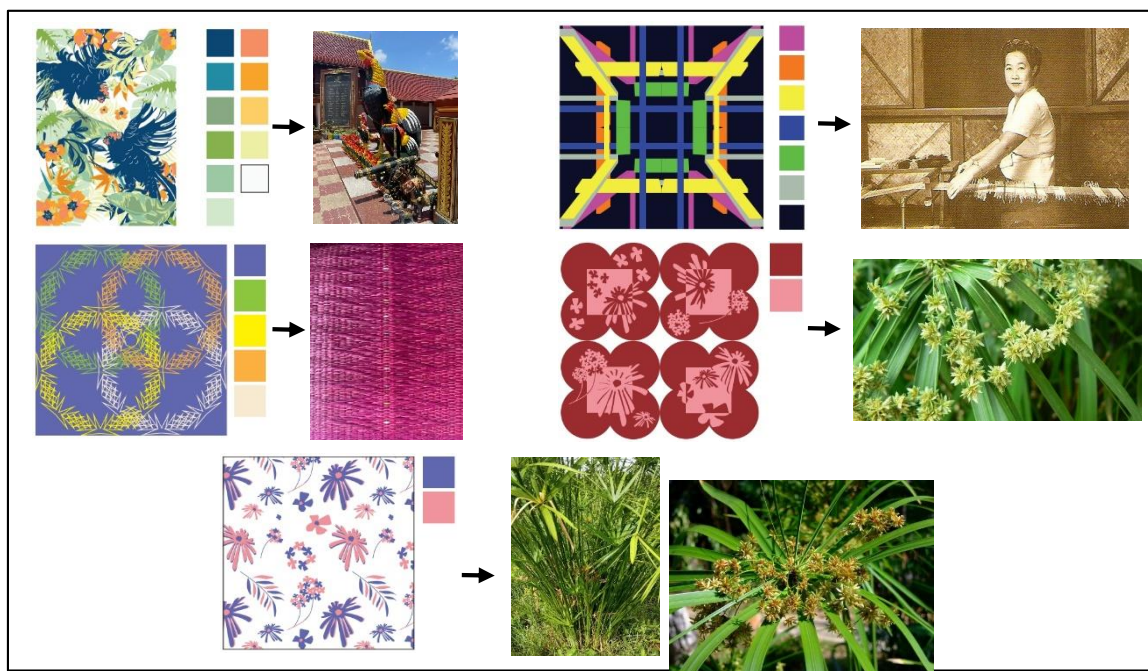
1.1 ขั้นตอนการออกแบบลายพิมพ์หลัก และลายพิมพ์ประกอบ

ภาพประกอบ 13 การออกแบบลายพิมพ์หลัก และลายพิมพ์ประกอบ

ที่มา : ภัทรชัย พันธุ์พานิช

1.2 ลายพิมพ์ดิจิทัลที่ประยุกต์ให้มีความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชน เพื่อใช้ร่วมสำหรับเครื่องตกแต่งแฟชั่น

ภาพประกอบ 14 การออกแบบลายพิมพ์หลัก และลายพิมพ์ประกอบโดยได้แนวคิดมาจากอัตลักษณ์ในชุมชน

ที่มา : ภัทรชัย พันธุ์พานิช

ภาพประกอบ 15 การพิมพ์ลายลงบนเสื้อกแบบปกติและแบบการทอที่ผสมวัสดุอื่น

ที่มา : ภัทรชัย พันธุ์พานิช

ภาพประกอบ 16 ภาพการออกแบบเครื่องตกแต่งแฟชั่นจากเสื้อกคลุมขนหมูป้านเสม็ดงาม ผสานเทคนิคการพิมพ์ดิจิทัล

ที่มา : ภัทรชัย พันธุ์พานิช

การอภิปรายผล

จากการศึกษาและพัฒนาเสื้อกคลุมขนหมูป้านเสม็ดงาม ผสานเทคนิคการพิมพ์ดิจิทัลสู่การออกแบบเครื่องตกแต่งแฟชั่น เป็นผลงานการออกแบบได้เป็นผลงานที่เป็นผลิตภัณฑ์ โดยได้รับความงามทางด้านสุนทรียศาสตร์จาก เสื้อกคลุมขนหมูของชุมชน บ้านเสม็ดงาม ผสมผสานกับเทรนด์การออกแบบของปี 2022-2023 มาเป็นแนวทางการออกแบบ และได้สร้างสรรค์ลายพิมพ์ ต่างๆ เพื่อใช้ใน ผลิตภัณฑ์ ไปในทิศทางของแฟชั่นอีกด้วย อย่างเช่นอุตสาหกรรมส่งเสริมภูมิปัญญาไทย, OTOP มีการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง ได้กระจายไว้ในทุกภาคส่วนที่เป็นไปได้สามารถสร้างรายได้ไปสู่อุตสาหกรรมแฟชั่น เสื้อกคลุมได้ถูกนำมาเป็นแรงบันดาลใจ หรืองานออกแบบ ตลาดเครื่องตกแต่งแฟชั่นและสินค้าที่ได้รับแรงบันดาลใจจากเสื้อกคลุมเป็นที่นิยมมาตลอดแต่การสร้างมูลค่ายังไม่ได้มีหลากหลายวิธี ผู้คนต่างให้การยอมรับถึงเทรนด์สินค้าใหม่ๆและนักออกแบบได้ใช้ประโยชน์สูงสุดจากการนำเสนอภูมิปัญญาการทอเสื้อกคลุมใหม่ ๆ ขึ้นมา หรือ แม้กระทั่ง การที่แบรนด์ระดับโลก อย่างเช่น Hermes, Prada, Gucci ได้นำแนวคิดการภูมิปัญญาจักรสานมาใช้ในการพัฒนสินค้า มีการร่วมออกแบบและพัฒนาร่วมกับดีไซน์เนอร์กลายเป็นกระแสนิยม ในด้านของแฟชั่นได้ เนื่องจาก VOGUE นิตยสาร แฟชั่นระดับโลกหรือสื่อต่างๆในโลก Online ได้ตีพิมพ์บทความที่เพิ่มมูลค่าให้กับงานหัตถกรรมเหล่านี้ สิ่งต่างๆเหล่านี้ ถือเป็นแรงบันดาลใจที่ดีต่อผู้วิจัยและนักออกแบบคนอื่น ๆ รวมถึงผู้ที่สนใจ และยังเป็นอีกหนึ่งแนวทาง ในการต่อยอดสู่ อุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์

ทางแฟชั่น จากการสร้างสรรค์งานวิจัย ได้สร้างกระบวนการคิดในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีองค์ประกอบหลาย ความรู้ ที่ได้มา การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และ ได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ทำให้ผลงานที่ออกมา มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบ 17 Collection เครื่องตกแต่งแฟชั่นจากเสื่อกกชุมชนหมู่บ้านเสม็ดงาม ผสานเทคนิคการพิมพ์ ดิจิตอล

ที่มา : ภัทรชัย พันธุ์พานิช

ข้อเสนอแนะ

ผลสรุปที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดในด้านอื่น ดังนี้

- 1.สามารถต่อยอดเข้าสู่ผลิตภัณฑ์ประเภทอื่น เช่นผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้สอยภายในอาคาร หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันประเภทไลฟ์สไตล์อื่นๆ
- 2.ออกแบบรูปทรงของกระเป๋าให้มีรูปแบบที่หลากหลายให้กับกลุ่มผู้บริโภคมีตัวเลือกในการตัดสินใจ
- 3.ผสมผสานวัสดุต่างๆเข้าไปเพื่อเพิ่มมิติในการทอ จากการพัฒนาการทอสามารถปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมในแง่ของวัสดุ ด้วยแนวคิดการอนุรักษ์ทรัพยากรคุณค่าทางภูมิปัญญาการออกแบบอย่างสร้างสรรค์ให้เกิดการผสมผสานได้อย่างลงตัวและผลิออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ เกิดประสิทธิผลได้อย่างสูงสุด
- 4.โอกาสต่อไปหากมีหน่วยงานหรือผู้ที่สนใจเข้ามาสนับสนุนงานวิจัยในครั้งนี้ เพื่อต่อยอดหรือจัดจำหน่าย ผู้วิจัยอาจมีการให้ความรู้ในทางของการพัฒนา ทั้งด้านแนวคิด และด้านการออกแบบ เรื่องลายพิมพ์ และเครื่องตกแต่งแฟชั่นซึ่งยังเป็นอีกหนึ่งช่องทางที่ยังสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชน และยังมีส่วนช่วยให้ภูมิปัญญาได้สืบต่อไป

บรรณานุกรม

- จุฑาทิพย์ นามวงษ์. (2556). การเพิ่มคุณค่าเส้นใยพืชชุ่มน้ำด้วยกระบวนการพัฒนาการออกแบบและแปรรูป. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทปริญญาตรีปริญญาโทศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, อุบลราชธานี. สืบค้นจาก <http://www.esanpedia.oar.ubu.ac.th/e-research/?q=node/1353URL>
- ชูชัย สมิตีไกร. (2556). พฤติกรรมผู้บริโภค (พ. 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภูริณัฐร์ โชติวรรณ. (2559). การทอเสื่อกกกับ "ทุน" ของชุมชนบางสระเก้าในจังหวัดจันทบุรี. สักทอง : (สทมส) วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 22, 1-17.
- <https://vcharkarn.com/article/design-thinking>
- สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา. (2561). ภูมิปัญญาเสื่อกกจันทบุรี. สืบค้นจาก <https://www.ldm.in.th/cases/5394>
- สุเทพ สุสาสนี, เชษฐณรงค์ อรชุน, ธนกร ภิบาลรักษ์, ชลพรรณ ออสปอนพันธ์, ปรอยฝน ทวีชัย, เบญจพร ประจง, . . . กฤติยา โพธิ์ทอง. (2564). การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน : กรณีศึกษางานทอเสื่อกกและงานจักสานด้วยคลุ้มในจังหวัดจันทบุรี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, ฉบับที่ 11(น. 226-239).
- D-Conceit. (2559). **INKJET System**. สืบค้นจาก <https://www.d-conceit.com/inkjet-printing-system/>
- Emily O'Rourke. (2021). **Handbag / Purse design illustration sketch drawing / Hand rendering**. Retrieved from <https://www.coroflot.com/emilyorourke/Handbag-Purse-design-illustration-sketch-drawing-Hand-renderingURL>
- Fashionary. (2016). **Bag Design**. New York: THAMES & HUDSON (S) PRIVATE LIMITED.
- Key Items Fashion S/S 22. (2021). Women's Bags. Retrieved from <https://www.wgsn.com/fashion/article/88747>
- P. Galliker, J. Schneider, H. Eghlidi, S. K., V. Sandoghdar, และ D. Poulikakos. (2012). **Direct printing of nanostructures by electrostatic autofocussing of ink nanodroplets**. Retrieved from <https://www.nature.com/articles/ncomms1891>
- Watkins, H. (2021). **Prints & Graphics Capsule: Women's Let's Party S/S 22**. Retrieved from <https://www.wgsn.com/fashion/article/92178>
- Wikipedia. (2564). **Thermal-transfer printing**. Retrieved from https://en.wikipedia.org/wiki/Thermal-transfer_printing